Aspaklaria – najnowsza płyta Jarmili Xymeny Górnej z Londynu

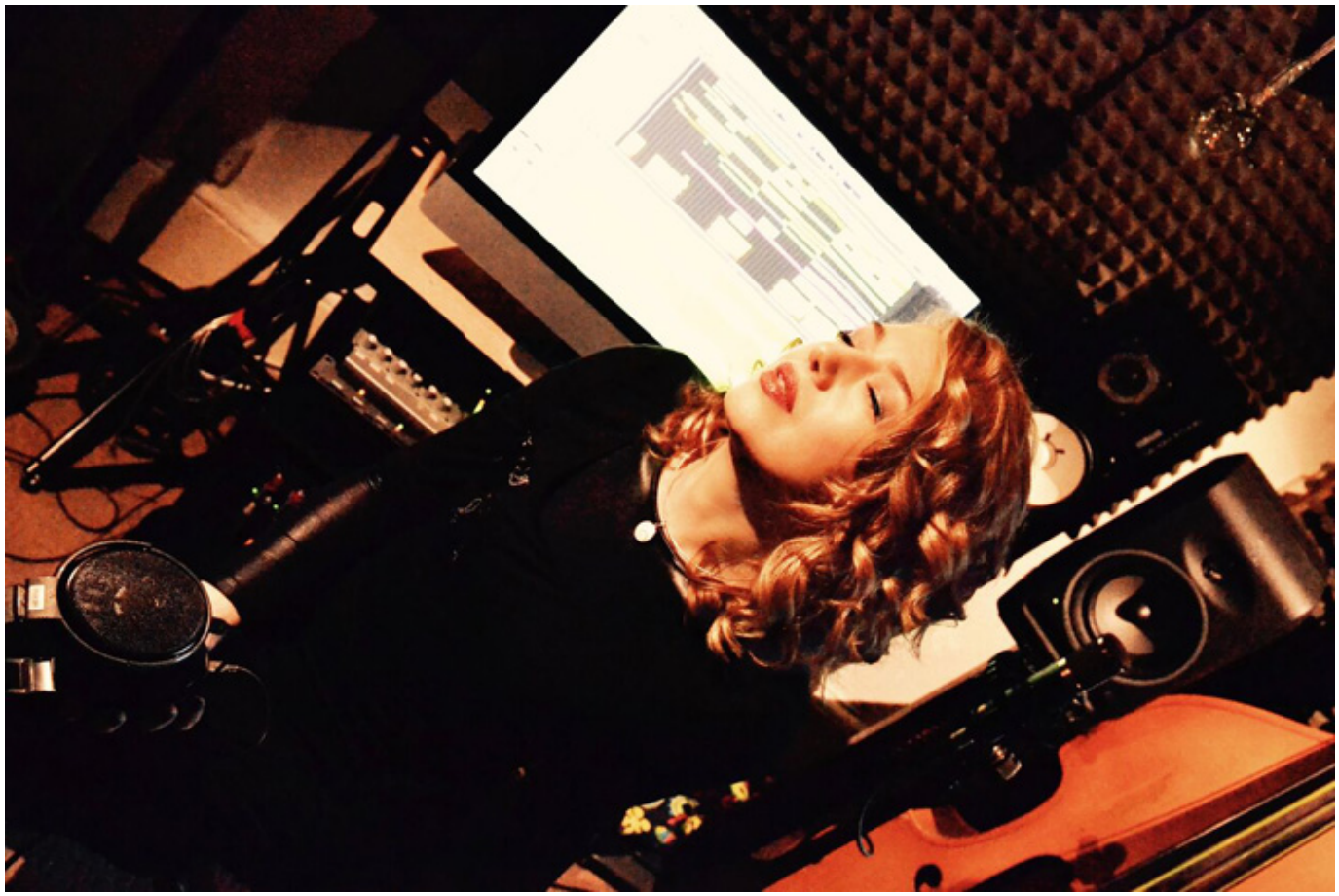

Jarmila Xymena Górna przy pracy.

Jarmila Xymena Górna

Artystka urodziła się w rodzinie muzyków z Łodzi. Jej matka, śpiewaczka operowa w Teatrze Wielkim w Łodzi, występowała na scenie zaledwie kilka godzin przed narodzinami córki. Choć sama Jarmila nie jest śpiewaczką operową, artystka uważa, że pochodzące jeszcze sprzed narodzin doświadczenie – otoczenie wielowarstwowych harmonii chóralnego śpiewu, wywarło duży wpływ na jej twórczość.

Jarmila zaczęła komponować w wieku 5 lat. W wieku 7 lat poszła do szkoły muzycznej. Przez dwanaście lat przygotowywała się do zawodu pianistki klasycznej,

a jej dodatkowym instrumentem była gitara.

Ukończyła Akademię Muzyczną im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Podczas studiów założyła zespół *Sovay*, którego repertuarem były tradycyjne angielskie ballady folkowe z XVIII i XIX w, jak również amerykańskie i brytyjskie piosenki folkowe. Zespół występował w całej Polsce, a Telewizja Polska nakręciła o nim film dokumentalny. Jarmilę okrzyknięto wówczas „Królową Folku” (Polskie Radio Trójka). Działała również aktywnie na polskiej scenie rockowej jako piosenkarka i klawiszowiec w kilku znanych zespołach rockowych, takich, jak *T.Love*. Zaśpiewała także ścieżkę dźwiękową do filmu Michała Lorenza „Zakład”. Oprócz tego, badała muzykę ludową Anglii i krajów dawnej Jugosławii.

Jarmila Xymena Górna przy pracy.

W 1990 r. Jarmila przyjechała do Londynu, gdzie, zarzuciwszy wątki stylistyczne łączące ją z jej muzyczną przeszłością, mogła swobodnie odkrywać prawdziwie swoiste brzmienie, „własny głos” – zarówno w sensie dosłownym, jak i metaforycznym. Była zdecydowana usunąć z niego wszelkie naleciałości *jazzowe*,

soulowe, a nawet *folkowe*. Rozpoczął się wówczas okres eksperymentowania z głosem i fortepianem.

Nowy styl Jarmili rozwinął się w pełni w *Trolley Stop* we wschodnim Londynie, gdzie przez dwa lata prowadziła swoje autorskie koncerty *Trance-Magic Piano Sessions*, z częstotliwością raz na dwa tygodnie. Owe wieczory fortepianowo – wokalnej improwizacji przeistoczyły się w występy multimedialne. Publiczność przychodziła, by zobaczyć, jak współpracuje z artystami plastykami, prezentującymi swoje slajdy i filmy wideo nagrane kamerą Super 8, jak również z tancerzami i innymi improwizującymi muzykami. Sesje *Trance-Magic Piano Sessions* nabrały rangi wieczorów artystycznej awangardy. („Niezwykle popularnych" – jak podał „Avant Magazine").

Owocem tych muzycznych poszukiwań był album „Hashgachah", wydany przez *Jarmila Music* w 2004 roku, na którym Jarmila łączy swe uzdolnienia kompozytorki, wokalistki, pianistki oraz producentki. W płomiennym, niewerbalnym śpiewie wykorzystuje swą szeroką skalę głosu, a wytrawna gra fortepianowa stanowi trzon dla wznoszących się anielskich chórów, wokół których Jarmila buduje subtelną aranżację, złożoną z dźwięków kontrabasu, perkusji, instrumentów dętych i oud.

Frapujące występy Jarmili Górnej oglądać było można w wielu miejscach w Londynie, na przykład w ICA, Jazz Cafe, Vortex, Union Chapel, The Spitz, Ray's Jazz i w Cargo. Występowała w Katanii na Sycylii w 2005 r., podczas festiwalu Big Big World w Szkocji w tym samym roku oraz podczas festiwalu Women in Tune w Walii w roku 2006.

Jarmila Xymena Górna przy pracy.

Jarmila Xymena Górna przy pracy.

Jarmila aktywnie działa również jako kompozytorka teatralna i filmowa. Wśród jej osiągnięć znalazła się aranżacja ścieżki dźwiękowej do przedstawienia „Drakula" Brama Stokera wystawionego przez *Brunton Theatre Company* („Wspaniała aranżacja Górnej oddaje ducha złamanej Europy Wschodniej" – „Scotland on Sunday"), a także wkład w widowisko multimedialne „The Singularity" w teatrze Albany w ramach wydarzenia *London International Mime Festival* w roku 1998. Współpracowała przy komponowaniu i wykonaniu muzyki do filmu dokumentalnego „Hidden Children" Sheldona Lazarusa (2001). Jej śpiew znalazł się również na ścieżce dźwiękowej do włoskiego filmu fabularnego „Luna Rossa" z 2001 roku. Jarmila wykładała także gościnnie tzw. „rozszerzone techniki wokalne" na Uniwersytecie w Cambridge. Jej dorobek był prezentowany przez stacje radiowe i telewizyjne – brytyjską BBC, a także stacje polskie, hiszpańskie i macedońskie. Udzielała im również wywiadów. W 2004 roku została nominowana do przyznawanych przez brytyjską stację radiową nagród BBC Radio 3 *World Music Awards* w kategorii Newcomer.

Jarmila angażuje się również w pracę prywatnego nauczyciela gry na fortepianie, gitarze i darbuce oraz kompozycji, śpiewu i aranżacji wśród społeczności żydowskiej w Stamford Hill w Północnym Londynie. Opracowała niezwykłą i bardzo skuteczną metodę nauczania muzyki bez zastosowania notacji – *Gorna Method*, która koncentruje się na wzmocnieniu twórczych uzdolnień uczniów. (Sama siebie nazywa „facylitatorem muzycznym", dającym dziewczętom klucz do świata muzykowania, gdzie później mogą same się rozwijać, podejmując własne muzyczne decyzje". – „Jewish Tribune"). W 2006 i 2007 roku wyprodukowała dwa widowiska muzyczne, które zyskały sobie popularność – „The Musical Malachim", w których wystąpił zespół złożony z jej studentek („…niezwykle przyjemne w odbiorze" – „Jewish Tribune").

Jarmila Xymena Górna przy pracy.

Już w weku 12 lat Jarmila była w stanie połączyć ze sobą kilka urządzeń w taki sposób, by stworzyć prototyp małego studia nagraniowego. Dziś jej marzenia są już rzeczywistością! Stworzyła własne studio nagrań, gdzie pracuje jako kompozytorka, autorka piosenek, producentka i aranżerka muzyki. Obecnie Jarmila nagrała i wyprodukowała swój nowy album „Aspaklaria", wydany przez *Jarmila Music* w 2018 r. Dźwięk miksuje na nim inżynier-dźwiękowiec Matt Lawrence, laureat nagrody Grammy, zmasterowany zaś został przez Stuarta Hawkesa, wielokrotnie nominowanego do Grammy. Do jego powstania przyczynili się również producent „Get to Know" Larry Holcombe oraz David Farren. David nie tylko był współzałożycielem i członkiem słynnej sekcji rytmicznej legendarnego brytyjskiego zespołu *Bad Manners*, lecz jest również znakomitym malarzem i ilustratorem, niejednokrotnie współpracującym z Jarmilą (oprawa plastyczna jej albumów i wielu projektów graficznych).

W najnowszym albumie Jarmila odchodzi od niewerbalności pierwszego albumu „Hashgachah". Wykroczyła poza strefę bezpieczeństwa i luksusu, tworzoną przez

śpiew bez słów. W tym albumie Jarmila nadaje obłokom bardziej konkretną formę.

Aspaklaria

W swoim pierwszym albumie „Hashgachah”, określanym jako „wyrafinowana wizja sięgająca dna duszy”, Jarmila Górna przesuwała coraz dalej swoje muzyczne granice. Jej wykraczający poza ramy wszelkich muzycznych trendów album wywarł tak wielkie wrażenie na krytyce, że nominowano go do przyznawanych przez brytyjską stację radiową BBC Radio 3 nagród World Music Awards. Pisząc o „Hashgachah”, recenzenci z trudem znajdowali słowa by opisać coś, czego opisać się nie da – całkiem adekwatnie, biorąc pod uwagę, że album składał się z pieśni bez słów.

Kate Bush, Chick Corea, Ennio Morricone, „cały chór bułgarski”, „The Beach Girls’”– to tylko niektóre z porównań, jakie wówczas się pojawiły.

Nowy album Górnej nosi finezyjny tytuł „Aspaklaria” (co po aramejsku oznacza „czystą soczewkę”). Tym razem, duchowe poszukiwania w sferze hebrajskiego mistycyzmu stały się inspiracją do powstania autorskich tekstów:

> *Moje piosenki z albumu „Aspaklaria” to pieśni o miłości i lęku, o rozpadzie i rekonstrukcji własnego „ja”, o zadawaniu pytań i – być może – uzyskiwaniu odpowiedzi, o nawiązywaniu i utrzymywaniu łączności z Absolutem, o sięganiu nieba i zmierzaniu ku gwiazdom – mówi artystka.*

Pragnąc wykroczyć poza strefę bezpieczeństwa i luksusu jaką stwarza abstrakcyjność, Jarmila nadaje konkretną formę obłokom.

Wszystkie elementy, które tak podobały się krytykom w debiutanckim albumie i tutaj są obecne. Magia jej nieziemskiego głosu i emocjonalny sposób, w jaki Jarmila go używa, w połączeniu ze współczesnymi beatami, dźwiękami generowanymi elektronicznie, kołyszącymi groovami oraz orzeźwiająco niespodziewaną strukturą piosenki, wywołuje wielkie wrażenie na odbiorcy.

Jarmila Xymena Górna przy pracy.

Album „Aspaklaria” jest dziełem niemal w całości stworzonym – napisanym, wykonanym, wyprodukowanym i opracowanym w zakresie inżynierii dźwiękowej – przez jedną osobę – Jarmile Xymenę Górną. Wspomaga ją niezrównany David Farren, współzałożyciel i były członek legendy brytyjskiej muzyki ska, zespołu Bad Manners. Farren jest zarówno autorem plastycznej oprawy albumu, jak i przydaje czaru paletą dźwięków swej gitary elektrycznej. Muzyka została nagrana w studiu Jarmili, w którego założeniu wspomagał artystkę jej stary przyjaciel i mentor Philip Bagenal z Eastcote Studios („21” Adele). Miksował ją dźwiękowiec będący laureatem Grammy, Matt Lawrence („Babel” Mumford & Sons), zaś swój mastering zawdzięcza Stuartowi Hawkesowi („Back to Black” Amy Winehouse i „Pure Heroine” Lorde). Również Larry Holcombe doradzał przy produkcji płyty.

Na płycie usłyszeć można elementy muzyki typu pop-crossover, trip-hop, rock, grime, pojawiaja się jazzowe cytaty, można też wychwycić niewyraźne echa muzyki drum & bass czy deep house, okazjonalnie basowe „wobble” z krainy dub-step… Ale cóż!… Jarmila Górna znów wymyka się wszelkim próbom łatwej klasyfikacji. To okazja dla wszystkich spragnionych nowych doznań muzycznych.

Homepage: https://www.jarmilagorna.com/aspaklaria/
YouTube: https://www.youtube.com/channel/UCY1O97CS1o8cE718m95nwTA
Apple Music/iTunes: https://itunes.apple.com/us/artist/jarmila–xymena-gorna/151647137
Spotify: https://open.spotify.com/artist/6cW0hfbQfcGlGZjcVAOgkI
Facebook: https://www.facebook.com/jarmilagorna/
Twitter: https://twitter.com/GornaXymena